

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeház.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnapon.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centiméternyi többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedély. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adatnak. Nyilttéri rovatot nem nyitunk.

Borászati érdekeink.

„Hasznos-e, korszerű-e?” Ezen feltétel kell, hogy az előtt lebegjen, a ki a mai korban valamit, a minek fontosságot kell hogy tulajdonítson, — létre akar hozni. Eme feltétel lebeghetett azok szeme előtt is, kik a Szolnok-Dobokamegyei gazdasági egyletet megalakították.

Mindenesetre korszerű egy gazdasági egylet felállítása megyénkben; még pedig gazdasági ügy, mint társadalmi tekintetből is. Amaz által eszközölve lesz a szakszerű gazdaság ismertetése megyei gazda közönségünk előtt, — a mennyiben összekötő organumot képez az egymástól távol eső, de lényegében egy célfelé törekvő, ezen és más gazdasági egyletek között; emez által pedig elenyészik a társadalmi és rendi szokás alkotta különbség az egyén és egyén között és felett, — aszerint, a mint a lényeg fejlettsége, lényegiségének a társadalmi körben való forgást biztosítja avagy megengedi.

Az észszerűség haszna meglenne, de hol van az anyagi, a valódi, a kézzel fogható haszon?

A haszon, tulajdonképen a nyereség emez ágára való figyelmeztetés végett valék bátor felszólalni ezen a téren. Vegye mindenki ezen felszólásomat egyéni felfogása szerint úgy, a mint tudja, s valósággal a mint akarja; de egyet megjegyzek s ez „az egyéni felfogás nem mindig igazság.”

Nemzeti létünket, gazdaságunkat, e sokat követelő kor kezdetleges állapotában találom, s hogy ebből kiemelkedhessünk, hogy erre utat, módot s eszközöket találjunk s azokat érvényesítsük, szükséges az e téreni társulás, szükségessé lett a gazdasági egylet megalakítása. És hogy a megalaku-

landó egylet minden oldalról támogattassék, fel kell ölelni a gazdaközönség minden érdekét, s épen ezért alakítsunk — a gazdasági egylettel kapcsolatosan — egy pinceegyletet is Deésen.

Igen sok bortermelő birtokos van megyénkben, kinek pinczejében feles mennyiségű bor hever. Ezen feles mennyiségből „adjon az egylet pinczejébe 5 hektoliter 1875-beli bort hordóstól, ez lesz egy részvény. A jó pincekezelés betanítása végett, hozassan egy pince-mestert, ki mellé az egylet evégre megbízott hivatalnok ellenőrzése mellett állítson két kezelőt, kiknek aztán jövőre hivatásuk lenne a költséges előbbi pince-mestert — betanulván a borkezelést — pótolni, helyettesíteni.

Az egylettől várható haszon lenne:

- a) borunk — mely most hever és apad — elkelne, még pedig jó árrba;
- b) boraink keresetté lennének;
- c) nagy mennyiségbe lévén előállítható, a külföld is felkeresné, — és végre
- d) borkifogyasztó közönségünk mindig jó, iható és egyforma ízű bort kapna, mi ismét az egészségre nézve igen hasznos lenne.

Felesleges borkészletünk, azaz termésünk is elkél, az igaz: de a kik megveszik, panasznak s méltán; mert mi türes, tagadás van pinczénkben tiz hordó bor, ugyanannyi ízű és zamatu. Oka a kezelés hiánya. Egyes nem teheti, az okszerű kezeléshez nagy mennyiség kell, a mi csak az együttes kezelés által érhető el.

A pince-egylet fennállásához a gazdasági egylet közvetítése mellett nem kell nagy tőke. Az erre fordítandó tőke jelenleg holt tőke, azt életre hozni kötelességünk.

Ma még a gabonatermelés tekintetik a mezőgazda főjövedelmi forrásakép. Kérdés, ha vajjon jövőre is az lesz? Én azt hiszem,

s ehhez nem kell nagy jós tehetség, miszerint 10 év múlva, főleg megyénk szőlős vidékein a bortermelés lesz a mezőgazda egyik legfőbb jövedelmi forrása. E biztos tudat által indítatva, siessünk az egyletet megalakítani, hogy legalább a bizonyosan bekövetkező nagy változás ne kapjon készületlenül.

A tek. szerkesztő ur engedelmével e tárgyra még becses lapja hasábjain visszatérek. Most isten velünk.)*

Boros József.

Megyei élet.

Deés, marcius 11. 1877.

Az egyházi élet szorosán véve nem tartozik ugyan lapunk keretébe; oly mozzanatait azonban, melyek a közéletre vonatkoznak nyilvánosságra hozni nem tartjuk fölöslegesnek. E szempontból a deési ev. ref. egyházmegyének a mai napon megkezdett közgyűléséből egy pár közérdekű tárgyat felemlítünk. Miután ezen gyűlések rendszeren ünnepélyes vallásos szertartással veszik kezdetüket, ez alkalommal némai lelkész Veres Károly teljesít ezen kötelességet. A vallásos szertartás végeztével a fi-tanoda nagy termében felgyűlt egyházi és világi tagokat — Nagy Lajos esperes — elnök szívélyesen üdvözölte s annak utána mutatá be az időközben tisztelettel meghívott báró Bánffy Dezső ő méltóságát mint a dobokai egyház község megválasztott képviselőjét, ki is őszinte és szívélyes éljenzéssel fogadtatott. Első tárgy volt az esperes évi jelentése az általa személyesen teljesített egyházi látogatásokról. E jelentés felkarolá az egyházmegye szellemi és anyagi állását a maga egészében kiemelendő e jelentésből az, hogy özvegy gróf Teleki Miksáné a kendi-lonai népiskola javára 150 frtot ajándékozott s évenként általa ezen intézet számára

*) Igen szívesen veendjük.

Szerk.

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Ünnep van ma, nemzeti nagy ünnep
A szabadság szentelt ünnepe;
Uj korány derült a magyar égre
Lánczát a hon ekkor tépte le.
Szikrákkal volt a lég tele töltve,
Mintha az ég szállt volna a földre.

Jártak, keltek fényővezte arcczal
Országszerte a hű honfiak;
Mint virágerdő, az ősi zászlók,
Úton, útfélen lobogtanak.
Egy ház, egy ablak sem vala pusztá,
Zászló lengett mindenütt kidugva.

Felszakadt a zár az érzelemről:
A lant már szabadon zenghetett,
Hírheht szónokok bűvös beszédi
Fölvillanyzák a hős nemzetet;
Érzelem, szó, eszme, nép szabad lett,
Szebb nap váltá fel a rémes éjet.

A két haza egygyé olvadása
A nemzet hitéhez forradott;
Megszólamlott a vak Wesselényi,

S az unio ténynyé változott;
Igy lön a hon nagy és rendületlen,
Reszketett, ha jött a gyilkos ellen.

Még meg sem pihent a hon egészen,
S már megtámadtak száz felől;
De mint egy férfi felkült a nemzet
S a ránk mért csapás dugába dől.
A felbujtott nép s a rendezett had
Fegyverink élén szét porhadoztak.

A honvédek! a dicső honvédek!
Csudákat tőnek lépten nyomon;
Harczi zászlónk rakva volt babérral,
Hirnevünk szállt lengő szárnyakon.
Mind meg annyi hős küzdött a honvéd,
Megráztuk a hatalom fény ivét.

Oh szép! ah dicső napok! reátok
Kegyelettel s hiven emlékezünk:
A szabadság éve mind örökké
Megszentelt év — ünnep lesz nekünk;
És ha tenni s víni kell hazánkért,
Készen adunk érte életet s vért.

Medgyes Lajos.

Az angolok északi sarkvidéki expedíciója 1875₆-ban.

(Folytatás.)

Az arcticus ocean, melynek partján az Alert telet, épen nem nyílt tenger, mint a régebbi geographusok állították, hanem jéggel van

borítva, mely jégtáblák nemcsak 2—10 lábnyiak — mint eddig rendszeren látták, — hanem 80, 100 sőt 200 lábnyi vastagságot is érnek el. Ezen jég éveken s tán évszázadokon át nőtt ily vastagra; a jégtáblák iszonyuan össze-vissza kuszálvák s rajtok a szánutazás tömérdek bajjal történhetik. Az archieus oceant jegének, ezen sajátosságától, „az ős-jég tengerének” nevezték el. A hajók biztonságba levén helyezve, hozzá fogtak az őszi szánutazásokhoz, hogy a közelökben levő tájak földrajzi föltételét eszközöljék.

Október 12-ikén ment le a nap, hogy csak 142 nap múlva jöjjön a láthatár felé. A sötét és példátlanul kemény telet a hajókon töltötték, melyeket vastag hóréteggel borítottak be, hogy a nagy hidegtől védjék magukat. Künn a szabadban 47 napon át a higany fagyva volt; a legalacsonyabb hőmérsék, melyet észleltek, — 75° C. volt (20 fokkal alacsonyabb, mint a Polarison észlelt minimum) Az eddig tapasztalt legnagyobb hideget tehát ezen expedíció észlelte.

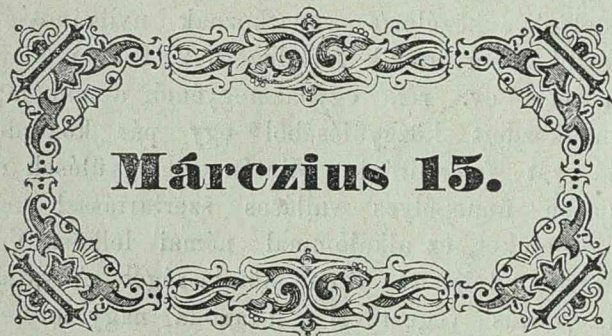
A szaktudós utazók lebeszeti, magnetikai észleleteket tettek; rendőzték az őszön szerzett állatt- s növénygyűjteményt; vizsgálták a tenger-víz sótartalmát, s különböző mélységbeli fajsúlyát; a víz görösövi alkatrészeit; a lég széntartalmát; a vas törékenységet alacsony hőfoknál, de a tudományos eredményekről még kevés jelentés jutott kezünkhez.

Mártius 1-sőén ismét feljött a nap s hozzá-kezdettek a tavaszi szánutazásokhoz s 3 főutat tet-

egy őr tűzifa szolgáltat ki, és hogy a hidalmási buzgó urhölgyek egy az ur asztalára való nagy terítőt és több apró kendőt sajátkezüleg himezték.

Ezen helyesléssel fogadott előterjesztés után tárgyalás alá vétetett az egyházmegyéknek újbóli kikerekítése. Itt vezérelvül állítotott fel, hogy ez a megyék közigazgatási területére való tekintettel eszközöltessék, mely vezérelv szemelött tartásával csakis saját egyházmegyénkre nézve állítottak meg a részletek, tekintettel, a fölünk elesendő és hozzánk kapcsolandó egyházakra. Szőnyegre került azután a folyó év őszén egyházmegyénkben megtartandó püspöki hivatalos látogatás kérdése. (visitatio.) A főtiszteletű püspök ur ő méltóságának e hivatalos utazása valódi diadalmenet leendő; ugyanis illő fogadtatásra tesz előkészületeket, mivelből a megye ősi fénye és méltóságához br. Bánffy Dezső ő méltósága elnökölté alatt, ki ezen gyűlés alkalmával egyházi ügyeink tárgyalásánál meglepő szabatos szakértelemet és érdeklődést tanusított, hogy benne egyházmegyénk, sőt egész egyházkerületünk egyik legerősebb oszlopát tisztelhetjük — egy bizottság küldetett ki; tagjai: algonok: Róth Pál, országos képviselő: Simó Lajos, számadó gondnok: Pataki Dániel és lelkesz Mátyás Zsigmond, a deési egyház részéről: dr. Szőcs Sámuel és Vékony Ferencz gondnokok, Medgyes Lajos és Kovács Sámuel lelkeszek. E bizottság feladata azon terv elkészítése lesz, mely által ezen egyházi ünnepély a jelen szomorú anyagi viszonyok között is méltóságteljes fénnel és kellő ünnepélyességgel tartathassék meg.

— s — t.

A nagy korszakok kezdetét jelző napok évfordulója mindenkor élénk hatással s nagy hordérral voltak és vannak a jelenben is. Élénk hatással vannak a letűnt nagy napok még életben levő tényezőire, a lejárt küzdelmeken túl föltűntetvén a feláldozó lelkesedés pásztor-óráit. A jelenben alkalmat szolgáltat az ifjú nemzedék keblében a nagy eszmék iránti fogékonyság ápolására. Ily szempontból üdvözljük márczius 15-két, melynek városunkban első emlékünnepe ez vala. Ez emlékünnepe hozá egybe lelkes közönségünket az ezen alkalomra feldiszipített városház nagy termébe, melynek falairól lángbetűkkel sugárzale e nagy napot jelző fölirat. E sugarak a letűnt nagy korszak emléknapijaiból talán a feláldozó honszeretetet visszfényei valának, melyek varázsmelegükkel a jelent hasonló érzelmekre lelkesítik. Oh mennyi okunk volt ma a lelkesülésre. ... Bruszt Vilma rokonszenves, Róth Borcsa művészi, elragadó dalaikkal nem kevésbé gyújtának, mint az első márczius 15-kén „Talpra magyar” lelkesítő költemény dallama. És ha ma szünni nem akaró tapsokkal találko-

tek. Egyik az Alert állomásától egyenesen északra tartott, a jéggel fődött északi sarki oceanba. Ezen expeditio óriási küzdelmek közt elérte márczius 12-ikén az eddig elért legmagasb szélességet, hol Markham parancsnok és Pars hadnagy a 82° 20' 26" é. sz. alatt — m. e. száz geographiai mföldre a Polustól, kitűzték a brit zászlót. Az út 72 napba került; azt többszörösen kellett megtenni, mert az össze-vissza hányt szakadozott jegen a szánt, sátrat, s az élelmi szereket egyszerre nem birták tovább tolni, hanem darabonként kellett tovább huzérolni s a feltornyosult jég-darabok közt csákány-nyal voltak kénytelenek utat vágni.

A másik két expeditiónak egyike az amerikai, másika a grönlandi continens partjai megvizsgálását tűzte ki célul. Ezen két úton sokkal messzebb hatoltak keletre és nyugotra a hajótól, mint északi irányban, mert itt a partok mellett meglehetősen sima jégre találtak. Aldvik hadnagy, ki az Alertről a nyugoti hosszúság 60° fokától indult el, a ny. h. 86° fokát elérte.

A nyugoti expeditio hadnagya Beaumont a Discoveryról indulva el, iszonyu nehézségekkel küzdött, míg az 50° foknyi ny. h. elérte. Utja

zánk, akkor a ki nem fáradó: „éljen a haza” áradá az ajkakon. S az elszállt összhangzatos kardalokra megszólalt zenakar a fáradhatatlan Csisek Károly ütemeire, — ki a műkedvelő társulat zeneosztályát tiszteletből, de kitűnően vezet — megtelt a terem fölviányozó hangokkal, melyeknek kellemes érzelmei közt visszaemlékezés a szabadság koszorus nagy bajnoka Bem apóra, kinek jelszavára megszólalt ütegek a szabadságnak lőnek tárogató hirdetői. s Pongrácz Boldizsárné sikerült szavalata meggyőze, hogy a honleányi lelkesedés még ma is fölkeltheti a szunyadó érzelmeket; s br. Horváth Samuné és Mikó Miklósné, kik szabatos zongorajátékkal a zenekart kiváló szakértelemmel kiérték a fülbemászó hangok utóhatása közt, mint ha éreztük volna a hangok „nagy tanára” bűvös ihletésén, hogy:

„Ujra visszaszállnak,
Rég óhajtott hajnal keltén
Édes kinja közt a gyógyulásnak,
A kihalt vágy s elpártolt remény:
Ujra égünk őseink honáért,
Ujra készek adni életet s vért.”

—cs.

Levelezés. „Suum cuique.”

(Folytatás.)

1875. elvitték törvényszékünket, 1876. 33. törvényezikk elvette megyei központunkat, elvesztettük törvényhatósági önállásunkat. Mondhatom súlyos csapást mért az idő ránk, de az igazságtalanság bélyegét egyik sem hordja magán úgy, mint a mult év november 29-ki gyűlésben hazafiságunkon ejtett seb. A miénkek sértettek meg, kikkel egy megyében lakunk s kikkel együtt küzdöttük át a türelem lybiai sivatagját. „Si l'on veut nous arracher un ou deux poils — mondá Savfet pasa lord Salisburynak az utóbbi konstantinápolyi konferencián — nous ne disons rien, et même si l'on veut nous arracher deux dents, mais, si l'on veut couper la tête, nous nous opposerons.” Mi is türtük a csapásokat, nem szóltunk, de mikor fejünket akarják venni felszólalunk, nem engedjük, védjük magunkat; mikor hazafiságunkat támadják meg életünk eme fő szervét, szembeálunk. Mit is ér a polgár hazafiság nélkül? élettele test fő nélkül. A honfiui ragaszkodás nélkül élő polgárra a hazának minden folyója, béreze s halma átkot szór. És eme féltékenyen őrzött kincsünk ellen intézték a támadást. Jól mondja Vörösmarty Mihály (Vojtina: ars poetica) „Vásár az élet, a földnek lakósa lótfut, könyöklie egymást és tapossa, ad, vesz, szívódik.”

1849. után a szenvedés napjai következtek, melyekben mindnyájan jobb idők hajnalát vártuk. A hatalom felhasználta a sötétség eszközeit minden egyes honpolgárral szemben, míg 1860 október 20. és 1861. február 26. az Ézsau-féle tállencsével kínálták meg a nemzetet, melyet törvényes jogai tudatában visszautasított. Most az végző pontján a 83° é. sz. fok alatt, észak felé szigeteket látott, melyek egyikét Cap Britaniának nevezte. A grönlandi part mély öblök és fjordok által sokkal mélyebbre van bemetszve, mint az amerikai.

Fölkeresték azon helyeket, melyeken 1871-ben a polaris járt; megtalálták egy jó csákányját, egy chronometerét, s hőmérőjét; megkapták Hall kapitány sirját; Stephensohn feltűzte rá az amerikai unio lobogóját.

Jul. 20-ikán vették észre, hogy a jég mozog, a mi intelmül szolgált arra, hogy hajóikat a jégből kiszabadítsák. Az Alertnek sikerült jul. 31-ikén fogságából kiszabadulni s utját haza felé megkezdeni; sok baj s jéggel való küzdés után augusztus 12-én eljutott a Discoveryhez; ezután együtt haladtak, de csak lassan, mert a jég közt minden talpalatnyi haladást nehéz küzdelmekkel kellett kivívniok, úgy hogy már a nyár végéhez közeledett, s még mindig jég közt voltak. míg végre 1876. szept. 9-kén elhagyták a Hayes-Soundot s ezentul nyílt vizet találtak, melyen gyorsan haladtak haza felé.

(Vége köv.)

egyek koronatarományokkal kezdtek páktálni. 1863. július 1-én egy külön erdélyi tartománygyűlést hívtak egybe otroyalt választási törvény alapján. E tartománygyűlésre Szamosujvár is meg lévén hiva 1863. június 26. választá meg követeit Gajzágó Salamon, és Simai Gergely személyében. A tartománygyűlésbe azonban be nem mentek a magyar követek, s követeink is aláírták Nagy-Szebenben július 22. azon feliratot, melyben világosan előadattak azon okok, melyek a tartománygyűlésbe való bemenetelt nem engedik meg. Követeink választását megelőzőleg 1863. június 24. központi választmánygyűlés volt, melyre a hatalom Haupt Frigyes kormányzéki tanácsost küldte le biztosi minőségben, azon reménnyel, hogy így majd Szamosujvár a hatalom szive szerinti követeket fog választani. Látni kellett csak, hogy az örmény polgárok mint tudták védeni a magyar nemzet álláspontját e választmányi gyűlésen Haupt Frigyes jelenlétében, s mint hiúsult meg teljesen és egészen a hatalom akaratja. A hatalom azonban nem nyugodt, 1863. augusztus 14-én ujra választás tűzetett ki, hogy a helyüket el nem foglalt képviselők helyett más képviselők választassanak, és mit tett Szamosujvár a hatalommal szemben? Ujra régi képviselőit választá meg s helyeselte követeinek eljárását. A hatalom tovább próbált, a kormányzéki rendelet figyelemzettette a választókat, hogy oly képviselőket válasszanak; kikről feltehető, hogy a tartománygyűlés tárgyalásaiban részt vegyenek, és 1864. május 14. harmadszor is oly képviselőket választott, kik a tartománygyűlésbe be nem mentek. 1864. augusztus 10. negyedszer kísérték meg a gyermekes játékot. A központi választmány már meg is unta a sok herczehurczát és egy impo-

sans tüntetést kívánt eszközölni a hatalommal szemben, hogy ne legyen többé kedve szerencsét próbálni! Azt akarta, hogy olyan választási nap tűzessék ki, melyen a polgárok közül majdnem mindnyájan itthon legyenek s mindnyájan szavaz-

zanak, és mivel a kormányzék által kitűzött augusztus 10-ke éppen olyan nap volt, melyen igen sokan távol voltak a kereskedők közül fel-

kérte a kormányzékot, hogy a követválasztást egy más napra tűzze ki. A hatalom örült az al-

kalmón, hogy most legalább elmarad a fiasco s rögtön táviratozott Crenneville: „die Wahl der Landtagsdeputirten kann auf einen anderen Tag nicht verschoben werden“ (a tartománygyűlési követek megválasztása nem halasztható más napra.) A választásnak tehát meg-

kellett történni, és negyedszer is megadtuk az elkerülhetőnek vélt fiascot, negyedszer is oly kö-

veteket választottunk, kik be nem mentek. Ek-

kor mondta Crenneville „diese verfluchten Armener sind noch ärger als die Un-

garn.” Hát így szoktak-e a hatalomnak hódol-

ni?? Igaz 1864. óta a 13-ik év folyik le, és né-

mely emberek a tegnap történt dolgokat is el-

felejtik!!

„Szamosujvár loyalis volt és ezért keveset

szenvedett” jegyzi meg a felirat. Itt valóban

küzd a szönyomozat a felirat irányával. A szó-

nyomozat szerint meg vagyunk dicsérve, mert

loyal éppen úgy és éppen oly képző segélyével

lesz loi-ból mint royal roi-ból, és ha royal

értelme: királyi, pompás, loyal értelme:

törvényes, nemesszívü, becsületes. A

mondatoknak azonban pont általi meg nem sza-

kitása és magának a féliratnak vádló iránya a

dicsérettel ellenkezőt bizonyít és arról tanusko-

dik, hogy a loyalis szónak más értelmet tulajdo-

nitottak, mint a milyennel valóban bir.

Különben tagadom én azt, hogy a loyali-

tással kevés szenvedés jár az életben. A reaction-

arius hatalom éppen a loyaltást szokta megbün-

tetni, hisz a loyaltás nem egyéb mint törvény-

hezi ragaszkodás, törvénytisztelet. Nem volt-e lo-

yalis a magyar nemzet?? és szenvedett-e nemzet

többet mint a magyar? Nem volt-e loyális 1741.

szeptember 11-én midőn a jogaiban sokféleképen

megsértett nemzet nagylelkűségének páratlan ta-

nuságát adta, midőn azt kiáltotta „Vitam et

sanguinem.” Nem volt-e loyális 1790. midőn

II. József halála után a porosz arra ösztönzé,

hogy szakadjanak el az ausztriai háztól? Nem

volt-e loyális 1809. midőn I Napoleon Schön-

brunnban május 15. kelt és Bacsaányi író által lefordított kiáltványban a birodalomtöli elszakadásra csábitotta. „Szerezzétek vissza — mondá — nemzeti léteteket, válasszatok királyt, ki a haza keblében lakjék.” Nem volt-e loyális 1867? És mégis van-e nemzet, melynek önállóságát, függetlenségét annyi veszély fenyegette volna, és annyit szenvedett volna igazságtalanul?! Lám nem jár a loyaltással a kevés szenvedés, hanem hiában így tévelyegnek azok, kik minden áron sérteni és támadni akarnak;!

Szamosujvár keveset szenvedett — kérkedik a felirat. — Igaz bent e hazában kevesebbet szenvedtünk, mint azok, kik e hazának régiebb lakosai. A tatárpusztítás 1241. nem talált minket e hazában, nem is pusztíthattak el itt, de elpusztítottak ősi hazánkban éppen Magyarországra jövetelük előtt és ekkor vettük a vándorbotot kezünkbe. De mióta e hazában vagyunk, szenvedtünk annyit, mennyit a hazának többi polgárai, sőt mivel a nemzetek mozgalmában e legtöbbet a kereskedői osztály szenved, mondhatom, hogy aránylag többet szenvedtünk. Az 1811. devalvatio érzékenyen érintette városunk polgárságát. És 1849. báró Vöhlgemuth Lajos erdélyi polgári és katonai kormányzóinak Beszterczén augusztus 11-én kelt proclamatiója alapján összeszedett Kossuth bank-jegyek 411,243 forint tettek, ide nem számítva mindenesetre nagy összeget képviselő bankjegyeket, melyeket a lakosok eltettek, egyrészt azon reményben, hogy majd jöni fog egy jobb kor, melyben az értékteleneknek deklarált bankjegyek érvényüket visszanyerik, másrészt nemzeti ereklje gyanánt megőriztek. El lehet mondani, hogy városunk igen sok polgára ekkor egész vagyonát veszté!

(Vége köv.)

H I R F Ü Z É R.

— Lapunk f. év pályafutásának első negyede immár lejárandó lévén — e hó végével

ugy az évnegyedes valamint a fél éves előfizetések esedékesekké válnak: tisztelettel kérjük fel tehát lapunk t. olvasóit, hogy előfizetéseiket ideje korán megújítani méltóztassanak.

— A „Szolnok-Doboka” megyénk hivatalos heti közlönye fennállását biztosító szövetkezet (Consortium) folyó évi április hava 10-én fogja első alakuló közgyűlését Deésen a megyeház tanácstermében megtartani.

— Főispán ur ő méltósága a Nagy Károly szászbrétei és Homm Vilmos deési állami iskolai tanítók fegyelmi ügyének ellátására a fegyelmi választmányt folyó hó 24-kére hívta össze.

— A „szolnok-dobokamegyei” gazdasági egyesület alakuló közgyűlése egybehívását annak elnöke gr. Kornis Viktor ur azon okból késleltetni kénytelen, mivelhogy iktató megyei gazdáink, bérlők sat. az aláírási ivatek mindez ideig be nem küldötték. Az ügy fontosságánál fogva illetékes helyről hozzánk intézett felhívásnál fogva felkérjük mindazon t. cz. urakat, a kik a megyei gazdasági egyesület érdekében kibocsátott aláírási ivatek még be nem küldötték volna, azokat legkésőbb 8 nap alatt említett elnök gróf ur kezéhez (Szent-Benedek, utolsó posta Deés) küldeni, avagy szerkesztőségünknel letenni annál inkább siessenek, mert ellenben feltételeznünk lehetne, hogy e közérdekű ügy előmozdítására mitsem tettek.

— A deési takarékpénztár közgyűlését folyó hó 25-én (a jövő vasárnapon) d. u. 3 órakor saját helyiségében fogja megtartani.

— A helybeli jótékonyezélu állandó műkedvelő színtársulat az épülő színház alap javára folyó hó 25-én „A csacska nők” című vigjátékot adja elő. Április 8-án „Két Barcsai” című dráma és április 29-én „A peleskei nótárius” mulattató bohózat kerül színre.

— Szegedi Károly buzai járásbeli körorvos a buza-kerlési járások alorvosává neveztetvén ki, előbbi állásáról lemondott s lakását — a főispán ur ő méltósága által meghatározott járási székhelyre — Kékesre át is tette, minélfogva mindazok, kik Szegedi orvosi segélyét igénybe venni óhajtják jövőre, hozzá „Kékesre” forduljanak.

— Nagy-Iondáról vett tudósítás szerint Kulcsár Sándor alorvos szatmármegyei körorvossá választatván, már február eleje óta állomását oda hagyta, és hogy most az a vidék jelenben teljesen orvosi segély nélkül hagyatva van. Felkérjük főispán ur ő méltósága becses figyelmét, hogy a kérdéselt orvosi állomás betöltése iránt intézkedni méltóztassék.

— Csóka Sándor jó hírben álló színgazgató az itteni városi tanácstól folyó év április és május havában tartandó előadásokra távirati folyamodása folytán, ugyancsak távirati úton nyert engedélyt. Bár mennyire is óhajtjuk, hogy e jóra való igazgató kitűnő tagokból álló társulatával mielőbb városunkat szerencsésítse, még sem ajánljuk ezt május hava előtt, miután helyiséget — hol előadásait tarthassa — addig nem is kaphatna. Az itteni eszmadia ipartársulat terme az egyedüli, hol Thaliának oltárt emelhetne, ugy de ott a már előre kitűzött darabok a műkedvelő társulat által csak ápril végével játsztatván le, ez ideig azon terem és színpad alig ha kibérelhető volna. Májuson kezdve jó sikert remélhet, s kivált ha társulata azon erőkből álland mint most Vásárhelyt, a pártolást műértő közönségünk részéről egyáltalában hiányozni sem fogna.

— Az „Erdélyi Gazda” 11-ik száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Néhány szó a gyümölcsfa-iskola berendezéséről. Tisza László. — Miként kell kóstolni a bort? Dr. Wolff Gyula. — A mesterséges legelőről. Walter Lajos. — Hamutvágya és guano. Szentkirályi Árpád. — Biztos szer a földi gilisztákat a virág cserepekben elpusztítani. W. L. — Vajhamisítás. — a. — Könyvismertetés. — A kolozsvári Gergelynapj vásár — r. — s. — Egyleti mozgalmak: Felhívás. — Vál. ülés 1877. martius 15-én. — Piaczi árak. — Hirdetések. Előfizetheti Kolozsvárt a kiadó hivatalnál, fél-évre 2 frt, egész évre 4 frtal.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZEL JÁNOS.
Tárczavezető MEDGYES LAJOS.

H I R D E T É S E K.

Sz. 470—1877.

(2—3)

Árverezési hirdetmény.

A mányiki tömegesített italmérési jog f. év márczius hó 26-án d. e. 9 órakor 1877. év ápril hó 24-től kezdve több évekre Mányik községében nyilvános árverezés útján bérbe fog adadni.

Bérleni kívánók figyelmeztetnek, hogy a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénzül az árverezés megkezdése előtt, az árverező biztos kezéhez letenni kötelesek.

Az árverési feltételek, az árverezés megkezdése előtt tudtul adadni fognak.

Boncznyires, 1877. martius hó 2-án.

Buzai járás szolgabírája

Keczeli Ferencz.

szolgabíró.

(2—6)

DEMETER BÉLA

Deésen

ajánlja friss vetemény, luczerna, lóher és egyéb kerti és gazdasági magvait.

A deési takarékpénztár közgyűlését 1877 márczius 25-én d. u. 3 órakor saját helyiségében fogja megtartani.

(2—3)

Tárgyai:

- 1) Igazgatói jelentés az 1876. évi üzletről.
- 2) A zárszámla beterjesztése, — vizsgáló bizottság jelentése, — az osztalék felletti határozás.
- 3) Az igazgatók, igazgatói és felügyelői bizottság megválasztása.

Deésen, 1877. február 25-én.

Az igazgatóság.

Egész új üzletnyitás Deésen!

Van szerencsém a n. érd. közönséget tisztelettel tudatni, hogy már több évek óta Kolozsvárt fennálló és jó hírnévben levő

Női- és férfi divat-üzletemet

folyó év ápril havában Deésre átteszem a volt **Zámbó György** ur féle üzlethelyiségbe, és igyekezetem oda irányul, hogy egy, a jelen kor igényeinek megfelelő, egész új és dús választéku raktárt berendezzek, mit előre is vagyok bátor a n. érd. közönség szives figyelmébe és pártolásába ajánlani tisztelettel

(2—4)

Papp Jenő.

A gr. Bethlen Sándor-féle

bethleni műmalom,

melynek készítményei az 1873. bécsi világkiállításon éremmel lettek kiüntetve, Deésen Szabó Lajos urnak a gyógyszerár szomszédságában lévő házában

Barabás Dániel ur vezetése alatt

állandó liszt-raktárt nyitott;

miről a közel beköszöntő husvéti ünnepek alkalmából van szerencsém a n. érd. közönséget tisztelettel értesíteni.

Bethlen, 1877. márczius 12-én.

Sohár Márczel,

igazgató.

(1—3)

226. számhoz
1877.

(2—2)

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium 1877. évi február 16-án kelt 2251. számú m. rendelete folytán a szolnok-dobokamegyei kir. építészeti hivatal kerületébe eső kolozsvár-bukovinai államút több szakaszaira, valamint a m.-sziget-nagybánya-kolozsvári államút egész szakaszára 1877., 1878., 1879. és 1880. években szükségelt kavicsszállítás biztosítása végett 1877. évi martius 20-án délelőtt 11 órakor Deésen a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (gyógytár felett) zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

A szállítási részletes feltételek és a szerződés mintája alólirott kir. építészeti hivatalnál naponta a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Az árlejtést képező egység-árak, kavicsstelepek, az alapul vett kavics-mennyiség, — mely azonban a szükséghez képest több vagy kevesebb is lehet — az arra megállapított költségösszeg az alábbi kimutatásból láthatók.

K i m u t a t á s.

Az államut megnevezése	Fedanyag termelési hely	Az illető mértföld szakasz		Két köbmétert tartalmazó kavics-halmok száma	Kikiáltási ár				Jegyzet
					halmontként		összesen		
		tól	ig		frt	kr.	frt	kr.	
Kolozsvár-bukovinai	1. Szamos folyó VI. szakasz . . .	7 ⁶ / ₈	8	100	278	278	00	1876. 20/11 15578 számú ministeri rendelettel helybenhagyott egységi árak (Donaisbauer-féle szállítás.)	
	2. " " VII. " . . .	8	8 ⁵ / ₈	220	343	754	60		
	3. " " VIII. " . . .	8 ⁵ / ₈	9	140	343	480	20		
	4. " " IX. " . . .	9	9 ² / ₈	100	236	236			
	5. Rettegi patak	9 ² / ₈	9 ⁵ / ₈	160	189	302	40		
	6. Szamos folyó X. szakasz . . .	9 ⁵ / ₈	9 ⁷ / ₈	90	238	214	20		
	7. " " XI. " . . .	9 ⁷ / ₈	10 ² / ₈	140	194	271	60		
	8. " " XII. " . . .	10 ² / ₈	10 ³ / ₈	40	192	76	80		
	9. " " XIII. " . . .	10 ³ / ₈	10 ⁵ / ₈	100	237	237			
	10. " " " " . . .	10 ⁵ / ₈	10 ⁶ / ₈	60	195	117			
	11. " " Bocsnál	11 ³ / ₈	12 ¹ / ₈	140	243	340	20		
	12. Sajó " Somkeréknél . . .	12 ¹ / ₈	12 ⁵ / ₈	105	193	202	65		
	13. " " Sajó-Sz.-Andrásnál . .	12 ⁵ / ₈	13 ¹ / ₈	110	189 ⁵	208	45		
	14. " " Keresztturnál . . .	13 ¹ / ₈	13 ³ / ₈	55	267 ⁵	147	12		
Máramaros-sziget-nagybánya-kolozsvári	15. Szamos folyó I. szakasz . . .	7 ⁶ / ₈ +158 ⁰	8 ² / ₈	135	248	334	80		
	16. Alsó-kosályi patak	8 ² / ₈	9	200	230	460	00		
	17. Szamos folyó II. szakasz . . .	9	9 ² / ₈	60	265	159			
	18. " " III. " . . .	9 ² / ₈	9 ⁶ / ₈	130	3	390			
	19. " " IV. " . . .	9 ⁶ / ₈	10 ² / ₈	110	249	273	90		
	20. Galgó patak	10 ² / ₈	10 ⁷ / ₈	110	206	226	60		
	21. Szamos folyó V. szakasz . . .	10 ⁷ / ₈	11 ¹ / ₈	50	210	105			
	22. " " VI. " . . .	11 ¹ / ₈	11 ⁴ / ₈	90	224	201	60		
	23. Szedett kő Doboka hegyből . .	11 ⁴ / ₈	12 ¹ / ₈	140	297	415	80		
	24. Szamos folyó VII. szakasz . .	12 ¹ / ₈	12 ⁶ / ₈	140	215	301			
	25. Szedett kő a hegyekből . . .	12 ⁶ / ₈	13 ¹ / ₈	75	275	206	25		
	26. " " " " . . .	13 ¹ / ₈	13 ⁷ / ₈	130	336	436	80		
	27. Kisnyiresi hegy	13 ⁷ / ₈	14 ¹ / ₈	50	267	133	50		
Összesen				2980		7510	47		

A zárt írásbeli versenytárgyalás utvonalonként vagy az egészre együttesen fog megtartatni, minek folytán az ajánlat is úgy a czimen, mint a belső szövegben egyes utvonala vagy az egészre szólhat.

Felhivatlak a vállalkozni kívánók, miszerint az 50 kros bélyeggel és készpénzzel vagy árfolyamszerű állampapirokból álló 100%-os bántpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat alólirott hivatalhoz címezve és a külborítékon a bántpénz összegét és az utszakaszt is megjelölve, a versenytárgyalás megkezdésére kitűzött időig nyujtsák be, minthogy később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokban a tett ajánlat 0%-okban számmal és betűvel kiirandó,

Azon ajánlattevőknek, kik a kavicsszállítást el nem nyerték, a letett bántpénz — az ajánlati tárgyalás befejeztével — azonnal vissza fog adatni; az illető vállalkozó bántpénze pedig a vállalati összeg 100%-jára kiegyenlítettik, megjegyvezvén, hogy állampapiroknál, ha az árfolyam a névértéket meghaladja, csak a névérték vétetik számításba.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, a m. kincstár nézve azonban csak azon naptól fogva kötelező, melyen a magas ministerium által jóváhagyatik.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket, a szállítás összes feltételeit ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

Deés, 1877. martius hó 3-án.

Egyesült szolnok-dobokamegyei kir. államépítészeti hivataltól.

Sz. 652.—1877.

(2—3)

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye deési járásába kebelezett Alsó-Gyékényes, Felső-Gyékényes, Sajgó, Kodor és Szekeres-Törpény szövetkezett községek körjegyzősége üresedésbe jövén, ezen 400 frt évi fizetés 40 frt iroda-átalánnyal javadalmazott állomásnak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyittatik.

Pályázni kívánók — fölhivatlak az 1871. évi XVIII. t.-cz. 74. §. értelmében lett képesítéseket igazoló pályázati kérvényeiket, f. 1877. év április hó 10-ig alólirott szolgabírói hivatalhoz mulhatlanul beadni, — mivel a később érkezett ilyenmü folyamodványok tekintetbe nem fognak vétetni.

A választás f. évi április hó 14-én d. e. 10 órakor fog megtartatni Alsó-Gyékényes községében.

Széplak, 1877. martius hó 6-án.

A deési járás szolgabírájától

Hatfaludi József,
szolgabíró.

Sz. 469.—1877.

(2—3)

Árverezési hirdetés.

Szolnok-Dobokamegye alispánja részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy az alsó-hagymási korcsmajogosult birtokosságnak tömegesített korcsmárlási joga a f. évi április hó 1-től kezdődőleg az 1879. évi december utolsó napjáig terjedő időre, folyó márczius hó 26-án d. e. 10 órakor a megyeháznál nyilvános árverezés útján haszonbérbe fog adatni. Árverezni kívánók az 550 frt kikiáltási árnak 10 0%-át bántpénzzül letenni kötelesek. Az árverezési feltételek részletesebben az árverezés megkezdése előtt tudtul fognak adatni.

Deésen, 1877. mart. hó 7-én.

Szarvadi Pál, s. k.
alispán.